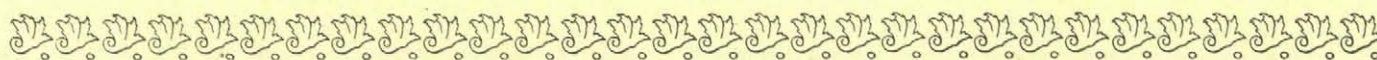

dampst en nu lag het daar vele weken geheel uitgedroogd en in tamelijk onherkenbaren toestand op het glaasje — ineengeschrompeld, dood! Ik heb het onder den microscoop gelegd, een druppel water bijgevoegd en het zien opleven! De onregelmatige rimpels verdwenen, de vorm werd weer gevuld, langzaam kwam er beweging, het diertje rekte zich

uit en na een poosje werden de radertjes weer uitgestoken en begonnen hun beweging!

Alweer een bewijs van groote levenstaaiheid, waar óók weer heel wat over zou zijn te filosofheeren. Maar voor ditmaal genoeg. Ik wilde maar een paar bladzijdjes geven uit het dagboek bij mijn klein aquarium.

J. JASPERS JR.

Aardige Vondstjes.

(Vervolg van blz. 61.)

Eén lid van mijn „botanisch-zoölogisch genootschap” is een hartstochtelijk liefhebber van zeldzaamheden. Al is een plant voor hem ook geheel nieuw, toch luidt steeds zijn vraag: hoeveel zetjes? En tot het aantal van deze staat dan zijn waardeering in rechte reden. Natuurlijk moet ik hem in de meeste gevallen — ook tot mijn eigen spijt — teleurstellen. Maar toch een enkele maal is hij tevreden geweest. Behalve dat we gevonden hebben: Liggend hertshooi (*H. humifusum*), Tweebladig Dal-kruid (in menigte), Langbladige Eereprijs, Waterhelmkruid, en misschien nog wel enkele andere planten, die in de *Geïllustr. Flora van H. en T. met één zet* zijn geteekend, hebben we ook ontdekt: Moeras-Hertshooi, beide z.z. En dan bovendien nog een met 3 zets! Of eigenlijk gevonden hebben we deze niet.

't Was zóó.

Een goede vriend komt op een keer bij me aanloopen en zegt: „je moest eens komen kijken in mijn tuin: daar zijn tusschen de groenten een paar vreemde planten opgeslagen. 'k Weet niet, dat ik ze ooit gezien heb.” — Toen ik een onderzoek in loco instelde, bleek mij ook dadelijk, dat ik voor geen alledaagsch goedje stond. Maar ik kon er niet verder mee komen, aangezien de planten nog niet bloeiden. Gaarne had ik ze naar mijn tuin overgebracht, maar het weer was daartoe te warm en te droog, zoodat we besloten, kalm den bloeitijd af te wachten. Had ik dan met succes gedetermineerd, zoo kon het vervoer nog altijd plaats hebben.

En wat bleek het nu later te zijn?

De eene plant was Oostersch steenraket (*Erysimum orientale*) en de andere *Vaccaria segetalis*, Koekruid z.z.z. (Van deze laatste vond ik in Heukels opgeteekend: in bouwland op kalk- en kleigrond in Limburg.)

Hoe ter wereld kwamen die nu met z'n beiden verdoemd in een Lochemschen tuin?

Het antwoord op die vraag meen ik gevonden te hebben.

Mijn vriend houdt kippen in een ren en den mest gebruikt hij in den tuin. Nu zijn we al haast aan

de oplossing. De kippen eten graan, ongetwijfeld wel buitenlandsch graan; tusschen dat graan zullen zaadkorrels gezeten hebben van Oostersche Steenraket en Koekruid (welke laatste plant behalve in Limburg ook wel in het buitenland zal voorkomen) en deze zaadkorrels nu zijn via kip in den tuin geraakt. Alzoo de vreemdelingen — de bedoelde Steenraket is trouwens geen vreemdeling meer — zijn met buitenlandsche granen aangevoerd.

Dus zoo'n Pothoofd-geschiedenis.

'k Heb later de beide planten naar eigen tuin overgebracht, maar 't moois ging er weldra af. Toch hoop ik van Koekruid nog rijpe zaden te krijgen.

Op dezelfde wijze zullen in denzelfden tuin *Sinapis alba* en *S. arvensis*, die ik er mede aantrof, van elders wel zijn aangekomen.

In een anderen tuin vond ik ook een in deze streken onbekende plant, nl. *Tragopogon porrifolius*, Prei- of Boksbaard; maar die was daar als „Paarse Schorseneer” gezaaid. 't Was een mooi gezicht in een groententuin, zoo'n breed bed met groote, paarse Composieten! Maar men moet niet in den namiddag komen: dan vond men de bloemhoofdjes alweer gesloten.

Van *Tragopogon pratensis* heb ik hier bij het station een paar exemplaren gevonden.

Nog weer in een anderen tuin had men op mijn verzoek van 't voorjaar een „onkruidje” laten staan tusschen de *Reseda's*. Het groeide op tot een gewas van meer dan 1 M. hoogte en bleek toen te zijn de Honingklaver (*Melilotus officinalis*); niet erg zeldzaam, maar toch in dit geval een vreemde eend in de bijt.

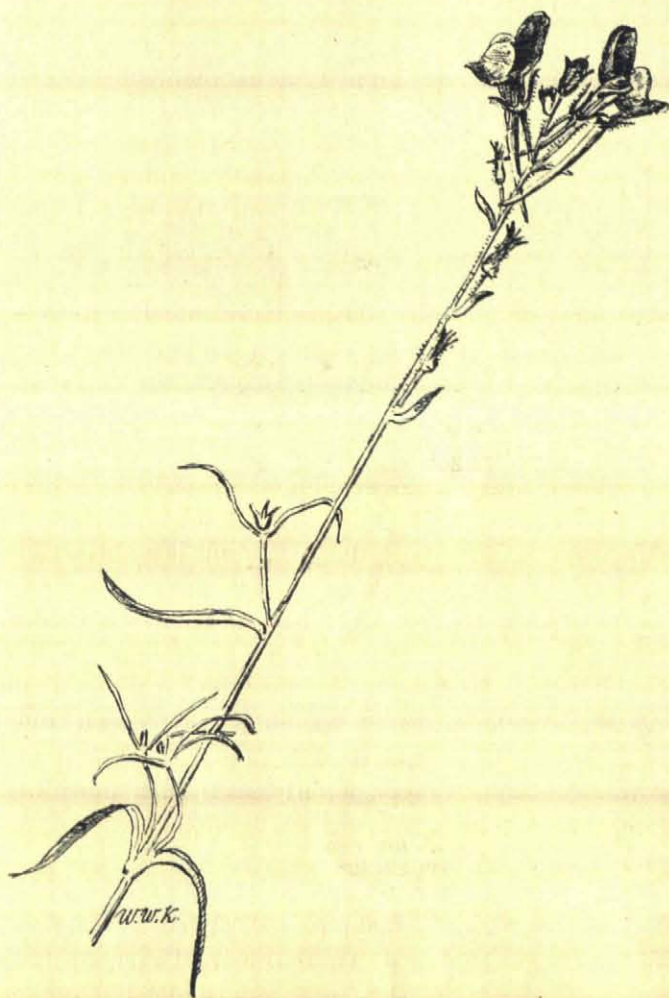
En nu keeren we van al die tuinen spoedig tot de jongens terug. We hebben ze wel even op den weg moeten laten staan, want zoo met een man of zeven tusschen bedjes of perkjes, langs aardbeien, bessen en frambozen te gaan botaniseeren, dat zien de meeste tuineigenaars niet altijd even graag.

Het spreekt vanzelf, dat ik aan mijn jonge vrienden nog wel eens wat vertel uit *De Levende Natuur*

en zoo ook heb ik indertijd mededeeling gedaan van het vinden der nieuwe planten: Wit Groot Hoefblad, Rondbladige Smyrnium, Gagea spathacea enz.

En nu willen ze met alle geweld óók een nieuwe plant vinden. 't Is een rare wil, maar aan hun jeugdigen overmoed valt veel te vergeven. We hebben al bij voorbaat de afspraak gemaakt, dat die nieuweling dan door mij voor *D. L. N.* zal worden afgebeeld en beschreven, maar dat eerlijk de naam van den vinder erbij vermeld zal worden.

Voor al „het knaapje te Lochem, dat op de dakpannen van zijn huis nestjes gevonden heeft van

Bont Vlasbekje, *Linaria versicolor*. Wild.
Of *L. Pellisseriana* D. C.

de eenzaam levende wesp *Eumenes*" (*L. N.* III, pag. 243), welk knaapje ook lid is van het genootschap, zou dolgraag eens een nieuwe plant vinden. Maar hij ligt tot heden met Fortuna nog wat overhoop. Hij heeft zelfs niet eens mogen vinden de plant, waarvan de teekening hierbij gaat — benevens een paar gedroogde takjes voor de redactie — en die ik niet geheel tehuis kan brengen.

Wat zou hij jaloersch op den vinder zijn, als het werkelijk eens een nieuwtje ware!

Bij het determineeren begon ik natuurlijk bij

Linaria en kwam toen in alles het dichtst bij *L. minor*, maar deze is het natuurlijk niet.

Dat is te zeggen, als ik afging op de kleur der bloem, dan naderde ik *L. minor*. Maar die kleur buiten rekening gebracht, heeft de plant het meest van *L. vulgaris*, en ik heb dan ook ijverig gesnuffeld, of ik hier of daar niets kon vinden aangeteekend van een variëteit van deze met hoog-paarse bloemen en gele onderlip. Maar tevergeefs. Wel vond ik ten laatste in Suringar: „Een onbehaarde variëteit van *L. minor* met gesloten bloemkroon, als var. *praeternissa* Delastre onderscheiden, is als opslag in moesland waargenomen”

Kan het nu deze soms zijn?

Precies in moesland is de plant nu niet gevonden maar dat is natuurlijk van minder belang. Ze is gevonden op een terrein, ja, hoe zal ik het noemen? Er groeit o.a. Rolklaver, Liggend Hertshooi, Witte Ganzebloem, Buntgras, Brem, enz.

Natuurlijk heb ik ook wel gedacht aan een vluchteling uit een tuin, maar als sierplant ken ik toch niet anders „in dit genre” dan *Antirrhinum majus* met eenige variëteiten, maar geen dezer hebben een spoor. Nu ik echter nog eens even in een catalogus van Groenewegen en Co. kijk, vind ik zoowaar den naam *Linaria alpina*. Kan de bewuste plant dan deze zijn? Nog dient vermeld, dat de plant als eenling voorkwam. Nu behoeft dit natuurlijk niet te pleiten voor de groote zeldzaamheid, want zoo vonden we tot heden ook slechts één exemplaar van de Avond-Koekoeksbloem, *Lychnis vespertina*, terwijl die toch in andere streken vrij algemeen is. Ze prijkt nu in mijn tuin, Afd. „*Flora Neerlandica*,” tusschen Heksenkruid en Longkruid, Vingerhoedskruid en Springzaad in de schaduw van Hazelaar en Kardinaalsmuts (*Evonymus europaeus*).

In 't voorbijgaan zij even vermeld, dat, op zeer enkele uitzonderingen na, al mijn Springzaad planten (*Impatiens Nolitangere*) dezen zomer cleistogame bloemen hebben, terwijl ze op dezelfde standplaats verleden jaar zoo aardig prijkten met haar gele horentjes. Zou hiervoor een bekende reden zijn? Ook bij de jongens bloeien ze haast niet anders dan geheim. Ik had hun van 't voorjaar eenige kiemplantjes gegeven, om in eigen tuin te poten, dus kunnen ze nu van zeer nabij de twee merkwaardige verschijnselen bij Springzaad leeren kennen: het cleistogame bloeien en het wegslingeren der zaden. Vooral dit laatste is voor hen een heele aardigheid.

Maar we keeren tot de *Lychnis* terug.

Men kan botaniseerende zoo aardig van het een tot het andere komen. Juist hadden we een zuivere albino gevonden van den Kruldistel (*Carduus crispus*), toen een jongen riep: „ginds staat er nog een,” en toen we de aldus aangeduide plant naderden, bleek het de Avond-Koekoeksbloem te zijn.

Het begon trouwens al iets te schemeren en dus was de vergissing vooral onder den indruk van het pas gevondene best mogelijk.

Ook vonden we van de St. Teunisbloem slechts twee exemplaren en die zouden nog heel goed verwilderd kunnen zijn, want ze is hier bij de boeren althans naar den kant van Laren, een geliefde sierplant. „Nachtrozen” worden ze er genoemd, natuurlijk omdat de prachtig gele bloemkroon tegen den avond pas opengaat.

Ik sprak straks van een albino van Kruldistel. Ook vonden we eenige albino's van Dopheide. En nu moet ik nog één rariteitje noemen, nl. een Gewoon Klokje, *Campanula rotundifolia*, waaraan niet alleen nog de wortelbladeren aanwezig waren

Gewoon Klokje met wortelbladeren en 4-lobbige bloemkroon. (zie Heukels), maar ook een vierlobbige bloemkroon voorkwam.

En nu heb ik nog het beste bewaard voor het slot, althans voor mij persoonlijk was het de mooiste vondst.

De omstreken van Lochem zijn rijk aan natuurschoon, dank zij de afwisseling van hoog en laag, de aanwezigheid van dennen- en andere bosschen, heiden, weiden, akkers, enz. en een gevolg van die verscheidenheid is een betrekkelijk groote rijkdom van verschillende plantsoorten. De plantenvriend kan hier dus wel terecht. Toch blijft er steeds te wenschen over. Zonder het onmogelijke te willen, bijv. een Zuid-Limburgsche flora of een rijkdom van Kennemerland, zou ik zoo gaarne ook eens aange troffen hebben: een Sleutelbloem, een Kievitsbloem, een Narcis, Blaasjeskruid. . . . ja, vooral dat Blaas-

jeskruid! Dan was het drietal insectivores compleet: *Drosera*, *Pinguicula*, *Utricularia*. En te meer nog wenschte ik Blaasjeskruid te vinden, omdat ik wist, dat het hier voorkomt. In „Onkruid” noemt de Heer Van Eeden het toch als een der planten, die hij bij Lochem heeft gevonden. Maar Blaasjeskruid liet maar steeds naar zich zoeken. Hoeveel slooten en plassen hadden we al doorzocht; wel veel gevonden, veel schoons en merkwaardigs, maar het onderzoek eindigde steeds met de verzuchting: nog geen Blaasjeskruid!

Toch moest ik het dezen zomer vinden; dat stond bij me vast. En ik heb het gevonden, of, eerlijk gesproken, een mijner tochtgenooten.

Wat heerlijk is het, iets te ontdekken, waar zoo lang naar verlangd werd! Ja, ik kan me voorstellen, hoe iemand, tijd en geld disponibel hebbende, er graag eenige uren reizens voor over heeft, om zoo'n merkwaardige plant te zien, te zien in haar natuurlijke omgeving, te zien bloeien met haar zonderling gevormde, hooggele bloemen in een vuil slotje tusschen Egelgras en Egelkolen, Pijptorkruid en Kikkerbeet!

Blaasjeskruid, het laatst genoemd, was ook tot heden onze laatste belangrijke vondst.

Ik ben alzoo aan 't eind van mijn aantekeningen, maar geen onzer denkt er aan, dat we ook zijn aan 't eind der verrassingen, aan 't eind der genietingen! De vacantiетijd ligt vóór ons met groote plannen voor „verre tochten,” voor excursies naar nog ondoorzochte streken, en wie zal zeggen, wat we dáár nog zullen vinden!

Lochem, Juli '99.

W. W. KOLVOORT.

Een honingvogel.

Misschien kunt u of een der lezers mij omtrent het volgende inlichten.

Onlangs werd mij uit een brief van iemand, die in de Transvaal woont, een aardige geschiedenis voorgelezen van een honingvogel, door dien persoon zelf ondervonden, terwijl hij op jacht was. Terwijl hij in het kamp zat, kwam er opeens een vogeltje, grijs van kleur, dicht bij de gekampeerden. Duidelijk gaf het diertje te kennen, dat hij iemand mee wilde lokken. Toen stapten er twee personen op om hem te volgen. De vogel vloog vooruit, telkens door gefluit hen verder roepend. Bleef men wat lang uit, naar zijn zin, dan kwam hij weer een eindje terug om te zien of zij wel volgden. Na zoo ongeveer een uur geloopt te hebben, hield de vogel op met lokken, daar hij bij zijn doel was. De mannen vonden in een rotsspleet een nest van wilde bijen, dat het vogeltje niet dicht genoeg durfde naderen, om van de honing te snoepen. Na eenige raten er uitgehaald te hebben, lieten zij er een brok van liggen voor het vogeltje. De schrijver beweerde, dat dit het doel is van het meelokken. Dan zou dus die vogel de menschen goed kennen, terwijl het toch geen bosschen zijn, waar veel menschen komen, en ook moest hij de menschen van zoo'n goede zijde hebben leeren kennen, dat zij altijd zoo goedgeefsich zijn, om het vogeltje voor zijn moeite te beloonen.

Had u dit wel eens van de honingvogels gehoord? In een paar boeken zocht ik er naar, maar vond er niets van gezegd. Ook verbaas ik me, dat de vogel grijs was, terwijl zij volgens de boekenbeschrijvingen zeer mooi gekleurd is.

Elst.

A. H. BLAAUW.